

Informationsbrev: Till tillverkare, importörer och
distributörer av duschväggar.

Marknadskontroll av duschväggar

Boverket kommer under september 2016 att påbörja marknadskontroll av duschväggar som omfattas av följande harmoniserade standard:

SS-EN 14428:2005+A1:2008

Boverket är ansvarig myndighet för marknadskontroll av byggprodukter i Sverige. Marknadskontrollen avser duschväggar och ett urval av tillverkare, importörer och distributörer kommer att ske.¹ Marknadskontrollen kommer att omfatta dokumentationskontroll, men ger också Boverket tillfälle att ge information och vägledning om prestandadeklarationer, CE-märkning och byggproduktförordningen.²

Bakgrund

Boverket har fått in anmälningar om fall där duschväggar spontangranulerat. Eftersom duschväggar omfattas av en harmoniserad standard har Boverket mot bakgrund av anmälningarna startat en marknadskontroll. Boverkets marknadskontroll av byggprodukter ska hjälpa företagen att följa de regler som finns. De brister som hittas kan till exempel vara formfel i medföljande dokument. Om Boverket hittar brister ska företaget avhjälpa felen. Är bristerna allvarliga kan de leda till förbud mot försäljning av produkten.

¹ För vägledning om vilken roll du har, gå gärna in på:

<http://www.boverket.se/sv/byggande/byggprodukter/ce-markning/informationsmaterial/vilket-ansvar-har-jag/>

² Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 305/2011 om fastställande av harmoniserade villkor för saluföring av byggprodukter och om upphävande av rådets direktiv 89/106/EEG.

Boverket kontrollerar bara produkter som finns på marknaden till försäljning. Kontrollen ersätter alltså inte den kontroll som tillverkare och eventuellt tredjepartsorgan ska utföra under tillverkningen av byggprodukterna.

Byggproduktförordningen

I korthet innebär byggproduktförordningen ett gemensamt sätt för att bedöma och beskriva byggprodukters egenskaper. Metoder och kriterier för bedömning och provning av produkters väsentliga egenskaper finns i olika, för produkten specifika, harmoniserade standarder.

Byggprodukter som omfattas av en harmoniserad standard ska ha en prestandadeklaration, vara CE-märkta samt åtföljas av bruksanvisning och säkerhetsföreskrifter för att få säljas inom unionsmarknaden.³ För produkter som säljs i Sverige måste prestandadeklarationen och eventuella bruksanvisningar och säkerhetsföreskrifter vara på svenska.

De olika aktörernas ansvar

Tillverkaren har ansvaret för att produktens prestanda överensstämmer vad som framgår av prestandadeklarationen. Tillverkaren ska som grund för produktens prestandadeklaration upprätta relevant teknisk dokumentation. Prestandadeklarationen ska till både form och innehåll utformas i enlighet med bilaga III till byggproduktförordningen.⁴ Produkten ska CE-märkas innan den släpps ut på marknaden.

Distributören och importören är ansvarig för att säkerställa att vissa dokument och information följer med produkten, men kan inte själv upprätta dokumenten. Dessa aktörer har därför ett ansvar att vid mottagandet kontrollera och säkerställa att produkten uppfyller byggproduktsförordningens krav.

Finns det skäl att tro att produktens prestanda inte överensstämmer med vad som framgår av prestandadeklarationen och CE-märkningen, eller att tillverkningskontrollen eller bedömningen av produktens egenskaper inte är gjorda i enlighet med den harmoniserade standarden ska:

- tillverkaren omedelbart korrigera bristerna och, om så är lämpligt, dra tillbaka eller återkalla produkttypen
- importören vidta åtgärder för att bristerna korrigeras och, om så är lämpligt, dra tillbaka eller återkalla produkttypen
- distributören försäkra sig om att korrigerande åtgärder vidtas eller dra tillbaka eller återkalla produkttypen

³ Med unionsmarknaden avses EU, EES samt Schweiz och Turkiet.

⁴ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/PDF/?uri=CELEX:32014R0574&from=SV>

Så går marknadskontrollen till

Boverket kommer att kontakta ett antal berörda företag och begära in dokumentation. Vissa företag kommer eventuellt även att besökas. Om vi bokar in ett besök hos ert företag är det viktigt att vi från Boverket får möjlighet att träffa den eller de som ansvarar för prestandadeklarationer, CE-märkningen och tillverkningskontrollen.

Vilken dokumentation Boverket begär in beror på vilken typ av aktör ert företag är:

- Om ni säljer duschväggar under eget namn eller varumärke är ni tillverkare enligt byggproduktförordningen.
- Om ni köper duschväggar från en aktör inom Europa⁵ och säljer vidare dem under det ursprungliga varumärket är ni distributör.
- Om ni importerar duschväggar från ett tredjeland⁶ och säljer vidare dem under det ursprungliga varumärket är ni importör.

Dokumentation som kommer begäras in

Boverket kommer att begära in följande dokumentation från samtliga aktörer som valts ut:

- en kopia av prestandadeklarationen
- CE-märkning (en kopia eller ett foto)
- bruksanvisning
- reklamlationsstatistik som visar antal defekta produkter och typ av fel

Från tillverkaren kommer vi även att begära in:

- dokumentation av tillverkarens tillverkningskontroll i fabrik
- dokumentation av tillverkarens bedömning av produkttypens prestanda (så kallad inledande typprovning)

Från distributören kommer vi även att begära in dokumentation som visar att:

- tillverkarens namn och adress och, när så är relevant, importörens namn och adress finns på produkten samt
- att produkten bär en beteckning som gör att den enskilda produkten går att identifiera och spåra

⁵ Här avses EU, EES, Schweiz och Turkiet

⁶ Land utanför EU, EES Schweiz och Turkiet

Från importören kommer vi även att begära in dokumentation som visar att:

- tillverkarens namn och adress finns på produkten samt att produkten bär en beteckning som gör att den enskilda produkten går att identifiera och spåra,
- importörens namn eller registrerade varumärke och adress också finns på produkten.

Vad händer efter kontrollen?

Boverket kommer att vid behov begära rättelse. Sker inte rättelse efter begäran kan Boverket besluta om föreläggande om rättelse. Ett sådant föreläggande kan förenas med vite. Föreläggande förenat med vite kan bli aktuellt även i fall när endast formella brister förekommer, såsom avsaknad av eller felaktig prestandadeklaration eller CE-märkning. Beroende på bristernas karaktär kan även försäljningsförbud och/eller återkallelse av produkten bli aktuellt. I allvarliga fall kan Boverket vidta tvingande åtgärder utan att först begära rättelse.

Byggsanktionsavgift kan utkrävas för produkter som saknar prestandadeklaration när sådan krävs enligt byggproduktförordningen.

Överträdelse av bestämmelserna om CE-märkning kan leda till böter.

Vid frågor:

Är det något som är oklart eller har du frågor går det att kontakta Boverket via

marknadskontroll@boverket.se

ange dnr 2299/2016

Mer information:

Boverkets broschyr om prestandadeklarationer och CE-märkning: <http://www.boverket.se/globalassets/publikationer/dokument/2013/ce-dig-for.pdf>

Mer information om prestandadeklaration, CE-märkning och marknadskontroll: <http://www.boverket.se/ce>